

POLJOPRIVREDA

Podaci o opštem pregledu razvoja poljoprivrede prikupljeni su kompleksnim godišnjim izvještajem za koje su metodološka objašnjenja data u odgovarajućim poglavljima ovog Godišnjaka.

Biljna proizvodnja

Izvori i metode prikupljanja podataka

Metod koji se koristio u statistici biljne proizvodnje od početka 60-tih godina prošlog vijeka, zasnivao se na izvještajima poljoprivrednih organizacija (poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga) koja se bave biljnom proizvodnjom i na procjenama za porodična poljoprivredna gazdinstva. Izvještaji poljoprivrednih preduzeća bazirani su na knjigovodstvenoj evidenciji. Procjene površina i proizvodnje biljnih kultura obavljane su od strane procjenitelja na bazi katastarskih podataka, procjena iz prethodnih godina, informacija prikupljenih od poljoprivrednih proizvođača i stručnjaka i na njihovim ličnim zapažanjima.

Crna Gora je sprovedla popis poljoprivrede u 2010. godini. Nakon popisa poljoprivrede sprovedeno je postpopisno istraživanje o kontroli i kvalitetu. Rezultati postpopispnog istraživanja pokazali su da je popis realizovan u skladu sa metodologijom i da su odstupanja u obuhvatu i kvalitetu podataka prikupljenih popisom i postpopispnim istraživanjem statistički neznačajna, odnosno nalaze se u zadovoljavajućim intervalima odstupanja. Podaci statistike biljne proizvodnje dobiveni godišnjim istraživanjima zasnovanim na sveobuhvatnom katastru značajno se razlikuju od podataka popisa poljoprivrede.

U decembru 2013. godine, uporedno sa procjenama, sprovedeno je Pilot istraživanje o biljnoj proizvodnji i jesenjoj sjetri, metodom uzorka. Od 2014. godine umjesto istraživanja o ostvarenoj biljnoj proizvodnji metodom procjene, Uprava za statistiku uvela je redovna godišnja istraživanja na bazi uzorka. Uzorak je prost stratifikovan i izabran je iz baze popisa poljoprivrede. Okvir za izbor uzorka čine gazdinstva koja su u vrijeme popisa poljoprivrede koristila 1 000 m² ili više poljoprivrednog zemljišta. Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 5 000 poljoprivrednih gazdinstava.

Podaci za 2014. godinu dobiveni su redovnim statističkim istraživanjima prema novoj metodologiji i definicijama statistike poljoprivrede uskladenim sa standardima zemalja Evropske unije. Kako bi se omogućilo poređenje podataka prethodnih godina sa podacima 2014. godine, bilo je neophodno izvršiti korekciju već objavljenih podataka o poljoprivrednoj proizvodnji – preračun podataka. Preračun je urađen za seriju 2007 - 2013. godine.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćene poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i zemljoradničke zadruge) i porodična poljoprivredna gazdinstva koja se bave biljnom proizvodnjom.

Podaci za poljoprivrene organizacije (poljoprivredna preduzeća i zemljoradničke zadruge) prikupljeni su izvještajnom metodom, a za porodična poljoprivredna gazdinstva anketnom metodom.

Definicije

Korišćeno poljoprivredno zemljište obuhvata oranice, okućnice i/ili bašte, voćnjake, vinograde, rasadnike, livade i pašnjake bez obzira na tip vlasništva (vlastito zemljište ili zemljište uzeto u zakup).

Oranice su površine zemljišta koje se redovno obrađuju i usjevi se siju/sade prema određenom redosledu (plodored).

Okućnice i/ili bašte su površine na kojima se gaje biljne kulture (različite vrste povrća, krompir, voće i vinova loza) namijenjene za ishranu članova gazdinstva i uglavnom nijesu namijenjeni za prodaju. Samo povremenim višak proizvoda sa ovih površina prodaje se izvan gazdinstva.

AGRICULTURE

Data on general review of agricultural development are collected through complex annual reports. Methodological explanations are given in the corresponding chapters of the Yearbook.

Crop Production

Sources and methods of data collections

The method used in the statistics of crop production since the beginning of the 60s of the last century, was based on the reports of agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) engaged in crop production and the estimates for the private agricultural holdings. The Reports of agricultural enterprises were based on the bookkeeping records. Estimates of area and production of crops were done by estimators based on cadastral data, estimates from previous years, information gathered of agricultural producers and experts as well as on own observations.

Montenegro carried out Agricultural census in 2010. After the the census of agriculture was carried out post enumeration survey on control and quality. Results of post enumeration survey showed that the census implemented in accordance with the methodology and the deviations in the coverage and quality of data collected by Census and post- enumeration surveys statistically insignificant, or are in satisfactory interval deviation. Data on crop production statistics obtained annual surveys based on a comprehensive cadastre are significantly different than the data the census of agriculture.

In December 2013, along with the estimations, Pilot Survey on Crop Production in Autumn Sowing was carried out on a sample basis. Starting from 2014, instead of the survey on realised crop production by the estimation method, Statistical Office of Montenegro introduced regular annual sample-based surveys. It is a simple stratified sample, and selected from the database of agricultural census. The sample frame consists of holdings that used 1000 m² or more of agricultural land at the time of the census of agriculture. The survey was conducted on a sample of 5 000 agricultural holdings.

The data for 2014 were obtained through regular statistical surveys in accordance with new methodology and definitions of agricultural statistics that have been harmonised with the EU standards. In order to ensure the comparability of the data series from previous years with the data for 2014, it was necessary to make the corrections of already released data on agricultural production, i.e. to carry out the recalculation of data. The recalculation was implemented for the series 2007-2013.

Coverage

The survey includes agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) and private agricultural holdings that are engaged in crop production.

Data for agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) are collected by reporting method and for the family agricultural holdings survey method.

Definitions

Used agricultural area covers arable land, kitchen gardens and/or gardens, orchards, vineyards, nurseries, meadows and pastures, regardless of the type of ownership (own land or land leased).

Arable lands are areas of land that are regularly processed and crops are sown/planted according to certain order (crop rotation).

Kitchen gardens and/or gardens are areas where the cultivated crop plants (different types of vegetables, potatoes, fruit and vine) intended for feeding household members and that are mainly not intended for sale. Only occasional excess of products grown on these areas is sold outside the household.

Plantažni voćnjaci su površine pod voćnim stablima sa određenim razmakom između redova i u redu. U njima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu se sprovode ostale agrotehničke mјere. Obično su to veći zasadi voćnih stabala i jagodastih voćnih vrsta (malina, kupina, ribizla, borovnica) namijenjeni uglavnom za prodaju.

Ekstenzivni voćnjaci su poluitenzivni ili ekstenzivni voćni zasadi namijenjeni uglavnom za sopstvenu potrošnju. Uključena stabla koja se nalaze u dvorištima, na okućnicima, međama, uz puteve, stabla u voćnjaku različitih voćnih vrsta.

Vinogradi – zasadi vinove loze namijenjeni za proizvodnju grožđa.

Plantažni vinogradi – površine pod vinovom lozom sa određenim razmakom između čokota, u kojima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu sprovode se ostale agrotehničke mјere.

Vinogradi na okućnici su manji zasadi vinove loze koji su uglavnom namijenjeni za sopstvenu potrošnju.

Rasadnici su površine zemljišta na kojima se uzbajaju mlade drvenaste biljke namijenjene za kasnije presadivanje, a obuhvataju: voćne sadnice, sadnice vinove loze, ukrasnog bilja i šumskog drveća. U površine rasadnika uključeni su komercijalni rasadnici šumskog drveća, bilo u šumi ili izvan nje, kao i nekomercijalni rasadnici šumskog drveća koje gazdinstvo uzbaja za svoje potrebe izvan šumskog zemljišta.

Livade – zemljište koje se trajno (pet ili više godina) koristi za rast zelene stočne hrane i nije uključeno u plodored.

Pašnjaci – zemljište koje se koristi za ispašu stoke.

Rodnim čokotima vinove loze smatraju se čokoti koji su po svojoj fizičkoj zrelosti sposobni za rod, bez obzira na to da li su u posmatranoj godini dali rod ili ne.

Stočarstvo

Izvori i metode prikupljanja podataka

Redovnim godišnjim izvještajima poljoprivrednih organizacija (poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga) prikupljaju se podaci o broju i bilansu stoke, kao i podaci o proizvodnji mlijeka, jaja, vune i meda. Podaci za privatna poljoprivredna gazdinstva i domaćinstva prikupljaju se godišnjom anketom, koja je od 1961 - 1964. godine bila organizovana na principu prostog slučajnog uzorka, da bi od 1965. bio primijenjen dvoetapni uzorak. Broj anketiranih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava obuhvaćenih anketom iznosio je 15%. Uzorak za anketu o broju stoke sa stanjem 15. januar svake godine, sprovodi se od 1956. godine. Ovom anketom dobijeni su podaci i o obrtu stada.

Godine 1993. primijenjen je dvoetapni stratifikovani uzorak bez ponavljanja kojim je bilo obuhvaćeno preko 5 070 privatnih poljoprivrednih gazdinstava i domaćinstava.

Isti je korišćen za 13 redovnih statističkih istraživanja Ankete o broju stoke u domaćinstvima. U 2004. godinu ažurirana je baza podataka na osnovu koje je izvršen izbor novog uzorka, primijenjen je dvoetapni stratifikovani uzorak bez ponavljanja sa popisnim krugovima kao primarnim i domaćinstvima kao sekundarnim jedinicama. Uzorkom je obuhvaćeno preko 4 940 privatnih poljoprivrednih domaćinstava. Isti uzorak je korišćen za anketu o broju stoke u domaćinstvima sa stanjem 15. 1. 2005., 15. 1. 2006. i 15. 1. 2007. godine. Ankete o broju stoke zasnovane na novom uzorku su dale razlike rezultate u odnosu na prethodnu anketu zasnovanu na starom okviru.

Postojali su opravdani razlozi da se sumnja u kvalitet rezultata i u jednom i u drugom slučaju i primjenjena je jedna od modernih statističkih metoda koja se koristi u savremenoj statistici, a to je kontrola kvaliteta. Uporedno sa anketom zasnovanom na novom uzorku izvedena je Pilot studija 2005 godine „Ocjena kvaliteta okvira za anketu o poljoprivrednim gazdinstvima“. Pilot studijom izvršena je ocjena kvaliteta okvira a takođe dobijeni su i korekcioni faktori koji su primjenjeni za korekciju rezultata Ankete o broju stoke u poljoprivrednim gazdinstvima, čime je ispravljena nedovoljna pokrivenost okvira.

Plantation orchards are areas under the fruit trees, with certain spacing between lines and rows. Mechanical processing can be carried out in them, and by rule are carried out other agro-technical measures. Usually these are the larger plantings of fruit trees and berry fruit (raspberry, blackberry, currant, blueberry) mainly for sale.

Extensive orchards are semi-intensive or extensive fruit crops intended mostly for own consumption. Here are included trees located in courtyard, infields, confine, by the roads, the trees in orchards of different fruit species.

Vineyards – a planted vine intended for production of grapes.

Plantation vineyards - areas under vine with some space between the vines, in which can be performed mechanized processing, and by a rule are conducted other agro-technical measures.

Vineyards on kitchen garden are smaller vine plantations which are mainly intended for own consumption.

Nurseries are areas of land on which are grown young woody plants intended for transplantation later, and include: fruit seedlings, grapevine seedlings, decorative plants and forest trees. The nursery area includes commercial nurseries of forest trees, either in forest or outside, as well as non-commercial nurseries of forest trees, that holding grows for own needs outside of forest land.

Meadow – land that is permanently (five or more years) used to grow green animal feed, and is not included in crop rotation.

Pasture – land that is used for grazing of livestock.

Fruit bearing vines are vines that capable of bearing fruit, regardless whether they beard fruit or not in observed year.

Livestock breeding

Sources and methods of data collection

Data on number of livestock and livestock turnover, as well as data on production of milk, eggs, honey and wool are collected through regular annual reports of agricultural organizations (enterprises and collective farms) and annual surveys on private agricultural holdings and households. From 1961 to 1964, it had been organized by a principle of simple random sample, and as of 1965, a two-stage sample was introduced. Since 1968, 15 percent of agricultural holdings were covered by the survey. As of 1956, a livestock sample survey was carried out every year, on January 15th. The survey was also providing data about livestock turnover.

In 1993, a two-stage stratified simple random sample with no repetition was used covering 5070 private agricultural holdings and households.

The same sample was used for 13 regular Livestock surveys in households. In 2004, the database was updated as the frame of a new sample, and two-stage stratified sample with no repetition has been introduced with enumeration areas as primary, and households as secondary units. The sample covers over 4940 private agricultural holdings. The same sample was used for Livestock survey as on 15.01.2005, 15.01.2006. and 15. 01. 2007. Livestock surveys based on new sample gave different results compared to the previous survey based on the old frame.

There were justifying reasons to suspect in the quality of results in both cases, therefore quality control, one of modern statistical methods used in modern statistics, was applied. Parallel with the survey based on new sample, the Pilot study 2005 "Quality assessment of frame for Survey on agricultural holdings" was done. Pilot study did the assessment of quality of frame and gave correction factors applied for the correction of the results of the Livestock survey in agricultural holdings, which corrected the under-coverage of the frame.

Zbog velike razlike u brojnom stanju stoke, naročito kod pojedinih vrsta stoke (npr. goveda) nije se mogla primijeniti metoda vremenskog sravnjenja serije što je uslovilo potpuno novi početak za statistiku stočarstva.

Takođe, primjenjeni koeficijenti koji su ispravili nedovoljnu pokrivenost u okviru zbog veličine uzorka za Pilot studiju mogu se primijeniti isključivo za nivo države, a ne i za nivo Opština.

U junu 2010. godine sproveden je Popis poljoprivrede, prvi u Crnoj Gori poslije 50 godina. U 2011. godini ažurirana je baza podataka na osnovu koje je izvršen izbor novog uzorka, primijenjen je dvoetapni stratifikovani uzorak bez ponavljanja sa popisnim krugovima kao primarnim i gazdinstvima kao sekundarnim jedinicama. Uzorkom je obuhvaćeno preko 5 130 privatnih poljoprivrednih gazdinstava.

Uzorak je korišćen za anketu o stoci za 2011. godinu i prvi put je poslije 56 godina promijenjen referentni period sa 15. januara na stanje 1. decembra u cilju harmonizacije sa standardima EU. Takođe, samim tim sto je promijenjen okvir za izbor uzorka, umjesto baze podataka iz Popisa stanovništva stanova i domaćinstava ažurirana je baza podataka iz Popisa poljoprivrede, došlo je do promjena u klasifikaciji, statističkoj metodologiji, statističkoj populaciji i konceptima što je uslovilo jednokratni prekid vremenske serije. U novembru 2016. u okviru Istraživanja o strukturi gazdinstava sprovedena je Anketa o stoci, kako bi se smanjilo opterećenje izveštajnih jedinica i objedinio budžet.

Podaci o bilansu stoke i živine kao i podaci o proizvodnji prirosta žive stoke zamjenjeni su podacima o prodaji i klanju stoke iz razloga što se ovi podaci uzimaju za obračun bruto domaće proizvodnje mesa (GIP).

Podaci o veterinarskim radnicima i objektima preuzeti su od Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćene poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i zemljoradničke zadruge) i porodična poljoprivredna gazdinstva koja se bave stočarstvom.

Definicije

Stočni fond predstavlja broj stoke po vrstama i kategorijama.

Bruto težina stoke predstavlja težinu životinja neposredno pred klanje.

Neto težina stoke predstavlja težinu zaklanih životinja poslije otklanjanja određenih djelova u zavisnosti od vrste i kategorije stoke, tj. težinu očišćene zaklane životinje.

Agromonetarna statistika

Izvori i metode prikupljanja podataka

Mjesečnim statističkim istraživanjima prikupljaju se podaci o vrijednostima, količinama i prosječnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Prikupljaju se podaci o količinama i vrijednostima otkupljenih poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača i preduzeća. Izveštaj o otkupu podnose preduzeća i zemljoradničke zadruge koje se bave otkupom poljoprivrednih proizvoda neposredno od individualnih proizvođača, u cilju prodaje i/ili prerade otkupljenih proizvoda. Izveštaj podnose i poslovne jedinice (otkupne stanice) u sastavu trgovinskih, industrijskih i drugih preduzeća, ukoliko vrše otkup poljoprivrednih proizvoda.

Takođe, prikupljaju se i podaci o realizaciji (prodaji) poljoprivrednih proizvoda iz sopstvene proizvodnje poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga i jedinica koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i prodajom, a nalaze se u sastavu nepoljoprivrednih preduzeća.

Due to the considerable difference in livestock balance, especially in certain types of livestock (i.e. cattle) the method of harmonization of time series could not be done that influenced the completely new start in livestock statistics.

Additionally, the applied coefficients corrected the under-coverage in the frame and due to size of the sample for the Pilot study; they could be applied to the state level only and not to the municipality level.

In June 2010 the Census of Agriculture was conducted, the first one in Montenegro after 50 years. In 2011, the database was updated on the basis of which the selection of new sample was done; two-phase stratified sample was done without repetitions with enumeration areas as primary and holdings as secondary units. The sample covered over 5 130 family agricultural holdings.

The sample was used for the survey on livestock for 2011, and for the first time after 56 years the reference period was changed from 15 January to 1 December situation aimed at the harmonization with the EU standards. Also, in addition to the changed frame for the selection of sample, instead of the database from the Census of Population, Dwellings and Households, there was updated the database from the Census of Agriculture, changes in classification, statistical methodology, statistical population and concepts causing the one-off interruption of time series. In November 2016 in the within of the Farms Structure Survey was carried out survey on livestock production, in order to reduce the burden on reporting units and consolidating the budget.

Livestock and livestock balance data as well as livestock production data have been replaced by data on sale and slaughter of cattle because these data are taken for the calculation of gross domestic production of meat (GIP).

Data on veterinary workers and objects were taken from the Food Safety Authority, Veterinary and Phytosanitary Affairs.

Coverage

The survey includes agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) and family farms engaged in livestock.

Definitions

Livestock represents the number of livestock by types and categories.

Gross-weight of livestock is the weight of live animal just before slaughtering.

Net-weight of livestock is the weight of slaughtered animal after removal of certain parts, depending of livestock type and category, i.e. the weight of slaughtered and dressed animal.

Agro – monetary statistics

Sources and methods of data collection

With monthly statistical surveys data are collected on the value, quantities and average producer prices of agricultural, forestry and fishery products. Data are collected on quantities and values of purchased products, by individual producers and enterprises. Report on purchase is submitted by enterprises and agricultural cooperatives, dealing with purchase of agricultural products directly from individual producers, with the aim of sale and/or processing of purchased products. Report is also submitted by business entities (purchase stations) which are part of trade, industrial and other enterprises, if they deal with purchase of agricultural products.

Also, data are collected on realization (selling) of agricultural products, from own production of agricultural enterprises and agricultural cooperatives and units, that are dealing with agricultural production and sale, and they are within the non-agricultural enterprises.

Obuhvat

Svrha istraživanja jeste prikupljanje podataka o prosječnim otkupnim i prodajnim proizvodačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Kriterijum za obuhvat pravnih lica je broj radnika (od 2 i više zaposlena radnika).

Napominjemo da zbog kriterijuma za obuhvat dobijeni podaci ne predstavljaju ukupan otkup i realizaciju (prodaju) na teritoriji Crne Gore.

Izveštajni obrazac sadrži količine, vrijednosti i prosječne cijene.

Izveštajni obrazac sadržajno je usklađen sa Priručnikom statistike poljoprivrednih cijena EU-a (Handbook for EU Agricultural Price Statistics, 2008).

Definicije

Pod realizovanim količinama podrazumjevaju se isporuke poljoprivrednih proizvoda drugim preduzećima radi prerade i/ili prodaje. Isporuke prerađenih poljoprivrednih proizvoda daju se samo za one proizvode koji su dobijeni preradom sirovina sopstvene proizvodnje, isporuke sopstvenim prodavnicama koje vrše prodaju poljoprivrednih proizvoda na malo, neposredno isporuku poljoprivrednih proizvoda na malo koju obavljaju proizvođači poljoprivrednih proizvoda izvan prodavnica, isporuke dotovljene i utovljene stoke (iskazuje se količina koja predstavlja pripast odnosno ostvarenu razliku u težini između nabavljenih i isporučenih grla stoke koja su kupljena od preduzeća, zadruge ili individualnih proizvođača u svrhu dostavljanja).

Ne smatraju se isporučenom količinom prerađeni proizvodi koji su izrađeni od sirovina nabavljenih od drugih preduzeća i individualnih proizvođača.

Vrijednosti realizovanih poljoprivrednih proizvoda predstavlja vrijednost isporučenih (prodatih) proizvoda iz sopstvene proizvodnje po prodajnim cijenama proizvođača. U vrijednost prodatih proizvoda uključuju se svi troškovi oko pripreme proizvoda za isporuku do mjesta utovara (sortiranje, pakovanje, dovoz do mjesta utovara i sl.). Vrijednost isporuke sopstvenim prodavnicama na malo obračunava se po prodajnim cijenama proizvođača (obračunske cijene, bez marže i poreza).

Pod otkupljenim količinama podrazumjevaju se one količine poljoprivrednih proizvoda koje su u toku izveštajnog mjeseca preuzete neposredno od individualnih proizvođača. Otkupljene količine obuhvataju sve vidove otkupa, uključujući i proizvode dobijene od kooperanata za izvršene usluge, odnosno uloženi rad i sredstva kao i proizvode koji potiču iz ušura (vršidba, meljava, zamjena žita za brašno i dr). Žitarice sa vlagom iznad dozvoljene treba preračunati u suvo zrno, a zaklanu stoku i živinu u živu mjeru.

Vrijednost otkupa je izražena u cijenama po kojima preduzeća plaćaju otkupljene proizvode individualnim proizvođačima.

Premije koje individualni proizvođači dobijaju za isporučene proizvode nisu uključene u vrijednost otkupa.

Ribarstvo

Ribarstvo

Izvori i metode prikupljanja podataka

Osnovni cilj statistike ribarstva je prikupljanje podataka o ulovu morske i slatkodovne ribe. Pored ovog zadatka ove statistike je da prikupi podatke o: zaposlenom osoblju, o ribarskim objektima, o plovnim sredstvima, ribarskoj opremi, proizvodnji i ulovu ribe, proizvodnji ikre i mlađi i potrošnji hrane u ribnjacima. U martu 2015. godine sprovedena su odvojeno istraživanja o akvakulturi i marikulturi za 2014. godinu.

Jedinice posmatranja u statistici ribarstva su: preduzeća za proizvodnju, ulov, promet i preradu ribe, ribarske zadruge, ostale privredne organizacije koje se bave ulovom i proizvodnjom ribe, individualni ribari koji se bave ulovom za sopstvenu potrošnju ili prodaju i udruženja za sportski ribolov (bez obzira gdje se vrši ulov) kao i administrativni izvor podataka.

Coverage

The purpose of survey is collection of data on average purchase and sale producer prices of agricultural, forestry and fishery products.

Criteria for coverage of legal entities is number of workers (from 2 and more employed workers).

We would like to point out that because of criteria for coverage obtained data do not present total purchase and realization (sale) on territory of Montenegro.

The reporting form contains quantities, values and average prices. The reporting form has been harmonised, regarding content, with the Handbook for EU Agricultural Price Statistics, 2008.

Definitions

By realized quantities are considered deliveries of agricultural products to other enterprises, for fabrication and/or sale. Deliveries of processed agricultural products are only given for those products that are obtained by processing of raw materials, from own production, deliveries to own shops which make retail trade of agricultural products, direct delivery of agricultural products to retail trade, done by producers of agricultural products, outside of shops, deliveries of fatten livestock (it is presented quantity that represents growth, i.e. the difference in the weight between purchased and delivered livestock heads, purchased from enterprises, cooperatives or individual producers with the aim of delivery).

It is not considered as delivered quantity processed products that are made of raw materials obtained from other enterprises and individual producers.

Value of realized agricultural products represents value of delivered (sold) products from own production by selling producer prices. In the value of sold products included are all costs related to preparation of products for delivery to the place of loading (sorting, packaging, transport to the place of loading etc.). The value of delivery to own retail trade shops is calculated by producers' selling prices (calculation prices, without trading margin and taxes).

Purchased quantities are those quantities of agricultural products overtaken, during reporting month, directly from individual producers. Purchased quantities comprise all types of purchase, including products received from cooperatives for services performed, work and spent equipment, as well as for products deriving from compensation of products (threshing, grinding, exchange of grain for flour etc.). Cereals with moisture above allowed should be recalculated in dry grain, and slaughtered livestock and poultry into live measure.

The value of the purchase is shown in prices, by which enterprises pay purchased products to individual producers.

Bonuses that individual producers receive for delivered products are not included in the value of purchase.

Fishing

Sources and methods of data collection

Primary objective of fishery statistics is data collection about the catch of sea and freshwater fish. In addition to this, the task of this domain of statistics is to collect the data about employed persons, fishing objects, vessels, fishery equipment, production and catch of fish, production of spawn and progeny, and consumption of food in fishponds. In March 2015, there were carried out separately the survey on aquaculture and the survey on mariculture for 2014.

Reporting units in fishery statistics are: enterprises for production, fishing, selling and manufacture of fish, fishery cooperatives, other economic organizations involved in fishery, individual fishermen catching fish for their own consumption or sale, and sport fishery associations (no matter where the fishing takes place), as well as administrative data source.

Obuhvat

Podaci o slatkovodnom i morskom ribarstvu prikupljaju se izvještajnom metodom i od 2017. godine metod procjene je zamijenjen i prikupljanje podataka o ulovu morske ribe je bazirano na administrativnom izvoru podataka dobijenih od Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja. Podaci o morskom i slatkovodnom ribarstvu koji se prikupljaju izvještajnom metodom, a popunjavaju se iz knjigovodstvene evidencije preduzeća i zadruga, koje se bave ribolovom kao osnovnom ili sporednom djelatnošću, po pravilu se obuhvataju u potpunosti.

Podaci (o ulovu ribe privatnih ribara) koje je Uprava za statistiku prikupljao do 2016. godine metodom procjene često zbog nepostojanja adekvatne evidencije nijesu bili u potpunosti obuhvaćeni naročito kada se radilo o detaljima određene pojave i nižim nivoima. Metod procjene je do sada primjenjivan zbog nepostojanja alternativnog izvora podataka. Shodno Zakonu o morskom ribarstvu i marikulturi (Sl. list br. 56/09, 47/15), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja prikuplja podatke, između ostalog, i o ulovu i iskrcaju ribe. Podaci Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja se baziraju na dnevnicima ulova koje direktno popunjavaju ribari.

Podaci za 2017. godinu su preuzeti od strane Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, što znači da je Uprava za statistiku promijenila dosadašnji metod prikupljanja podataka sa metoda procjene na administrativni izvor prikupljanja podataka, a što je u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list br. 18/12 i 47/19). Podaci za šarana i ukljevu neće se dalje objavljivati, dok se ne steknu uslovi za dobijanje kvalitetnih podataka iz izvora definisanih zvaničnim dokumentima

Definicije

Privredni ribolov je djelatnost ulova ribe i drugih živih organizama slatkih i slanih voda zbog sticanja dobiti.

Ribolovni plovni objekat je: čamac, brod ili drugi plovni objekat opremljen za ribolov, uključujući ribolovni alat, opremu ili skladište za ribu.

Akvakultura je uzgoj vodenih organizama, uključujući ribe, školjke, rakove, vodozemace i vodene biljake.

Pod marikulturom se podrazumijeva uzgoj vodenih organizama u morskoj vodi, ranije faze u životnom ciklusu ovih vodenih organizama mogu biti u slanoj ili slatkoj vodi..

Coverage

Data on sea and freshwater fishing, collected by reporting method and since 2017 the estimation method is replaced. The freshwater fishing data collection is based on the administrative data source obtained by the Ministry of Agriculture and Rural Development. The data on sea and freshwater fishing that are collected by the reporting method, and filled from bookkeeping records of enterprises and cooperatives with fishing as the main or secondary activity, as a rule, are fully covered.

The data (catches of fish done by individual fishermen) that were collected by the Statistical Office up to 2016, using the estimation method, were not fully covered due to a lack of appropriate records, especially considered the details of certain phenomena and lower levels. The estimation method has been used up to now since no other alternative data source existed. Pursuant to the Law on Marine Fishery and Mariculture (Official Gazette of Montenegro 56/09, 47/15), the Ministry of Agriculture and Rural Development collects the data, in addition to others, also on catch and landing of fish. The data of the Ministry of Agriculture and Rural Development are based on fishing logs directly filled in by fishermen.

The data for 2017 are obtained from the Ministry of Agriculture and Rural Development, meaning that the Statistical Office has changed the recent method of data collection, from the estimation method to the administrative data source, in accordance with the Law on Official Statistics and Official Statistical System (Official Gazette of Montenegro No 18/12). The data on catch of Carp and Bleak will not be further published until the fulfilment of the conditions for obtaining quality data from sources defined by official documents..

Definitions

Economic fishing is an activity of fish catches and other live animals in freshwater and seawaters, for economic purposes.

Fishing vessels are: boat, ship or other vessels for fishing, including fishing gear, equipment or fishing storage.

Aquaculture is the farming of aquatic organisms, including fish, molluscs, crustaceans, amphibians, and aquatic plants.

Mariculture is defined as the cultivation of aquatic organisms in sea water; earlier stages in the life cycle of these aquatic organisms may be spent in brackishwater or freshwater.

11 – 1. POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE PO KATEGORIJAMA KORIŠĆENJA
AGRICULTURAL LAND BY CATEGORIES OF USE

ha	Ukupno poljoprivredno korišćeno zemljište <i>Total agricultural utilised land</i>	Korišćene okućnice i/ili bašte <i>Utilised kitchen gardens and/or gardens</i>	Korišćene oranice <i>Utilised arable land</i>	Vinogradi <i>Vineyards</i>	Voćnjaci ¹ - plantažni Orchards ¹ -plantations	Voćnjaci ¹ -ekstenzivni Orchards ¹ -extensive	Rasadnici <i>Nurseries</i>	Višegodišnje livade i pašnjaci <i>Perennial meadows and pastures</i>
2015	231 405,4	1 861,1	6 853,3	2 708 ,0	1 144,8	1 147,2	57,9	217 633,1
2016(p)	255 845,8	1 922,4	7 103,9	2 860,4	1 333,8	1 217,6	74,5	241 333,2
2017(p)	256 361,2	2 003,8	7 162,6	2 850,0	1 333,8	1 214,4	72,3	241 724,4
2018(p)	256 807,7	2 014,3	7 199,6	2 837,9	1 356,0	1 214,6	72,4	242 112,9

1) Uključeni maslinjaci

1) Included Olives

11 - 2. ORANICE PREMA NAČINU KORIŠĆENJA
ARABLE LAND BY TYPE OF CULTIVATION

ha	Oranice <i>Arable land</i>	Žita za zrno <i>Cereals for grain</i>	Krompir <i>Potato</i>	Povrće, lubenice i dinje <i>Vegetables, watermelons and melons</i>	Krmno bilje <i>Fodder plant</i>	Ostalo bilje na oranicama i ugari <i>Other plants on arable land and fallow land</i>
2015	6 853,3	2 298,3	1 616,6	1 228,1	1 599,0	111,3
2016(p)	7 103,9	2 372,5	1 612,7	1 274,5	1 680,4	163,8
2017(p)	7 162,6	2 420,9	1 616,0	1 302,1	1 619,2	204,4
2018(p)	7 199,6	2 447,5	1 618,5	1 309,3	1 612,1	212,3

11 - 3. OKUĆNICE I/ILI BAŠTE PREMA NAČINU KORIŠĆENJA
KITCHEN GARDENS AND/OR GARDENS BY TYPE OF CULTIVATION

ha	Okućnice i/ili baste <i>Kitchen gardens and/or gardens</i>	Voće <i>Fruits</i>	Vinogradi <i>Vineyards</i>	Krompir <i>Potato</i>	Povrće <i>Vegetables</i>
2015	1 861,1	767,6	144,1	505,1	444,3
2016(p)	1 922,4	778,7	116,4	537,5	489,8
2017(p)	2 003,8	787,6	116,3	538,0	561,9
2018(p)	2 014,3	787,6	116,6	542,2	567,9

**11 - 4. POŽNJEVENA POVRŠINA I PROIZVODNJA
VAŽNIJIH USJEVA NA ORANICAMA**

**HARVESTED AREA AND PRODUCTION
OF SOME IMPORTANT CROPS ON ARABLE LAND**

	Požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha,t</i>	Požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha,t</i>
Pšenica / Wheat						
2015	736,5	2 110,5	2,9	178,2	338,8	1,9
2016(p)	747,1	2 353,8	3,2	183,9	391,1	2,1
2017(p)	766,3	2 462,5	3,2	181,7	421,0	2,3
2018(p)	768,8	2 466,9	3,2	182,5	444,9	2,4
Ječam / Barley						
2015	370,1	952,0	2,6	202,7	555,5	2,7
2016(p)	385,9	1 067,8	2,8	207,1	557,0	2,7
2017(p)	394,9	1 073,2	2,7	209,9	550,9	2,6
2018(p)	395,4	1 082,1	2,7	212,3	563,3	2,7
Kukuruz za zrno / Maize for grain						
2015	629,4	2 700,2	4,3	1 616,4	27 193,4	16,8
2016(p)	628,1	2 649,9	4,2	1 612,7	29 916,6	18,6
2017(p)	641,6	2 707,6	4,2	1 616,0	27 500,6	17,0
2018(p)	645,4	2 743,3	4,3	1 618,5	26 098,1	16,1
Djetelina / Clover						
2015	364,1	2 199,5	6,0	371,0	2 208,8	6,0
2016(p)	375,2	2 488,3	6,6	367,8	2 190,7	6,0
2017(p)	373,1	2 392,5	6,4	368,6	2 262,9	6,1
2018(p)	374,8	2 507,1	6,7	366,6	2 342,5	6,4
Rukavac / Potatoes						

**11 – 5. PROIZVODNJA KROMPIRA
NA OKUĆNICI**

**PRODUCTION OF POTATOES IN KITCHEN
GARDEN AND/OR GARDENS**

	Požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha,t</i>
2015	497,7	8 251,3	16,6
2016(p)	537,5	9 587,3	17,8
2017(p)	538,0	9 130,7	17,0
2018(p)	540,8	8 789,6	16,3

11 – 6. PROIZVODNJA VAŽNIJIH VRSTA POVRĆA

PRODUCTION OF SOME IMPORTANT VEGETABLE

	Ukupno - oranice i okućnice i/ili baste Total - arable land and kitchen gardens and/or gardens			Oranice / Arable land		
	Požnjevena površina, ha Area harvested, ha	Proizvodnja, t Production, t	Prinos po ha, t Yield per ha, t	Požnjevena površina, ha Area harvested, ha	Proizvodnja, t Production, t	Prinos po ha, t Yield per ha, t
Kupus / Cabbage						
2015	318,4	10 623,2	33,4	249,3	8 791,6	35,3
2016(p)	379,5	12 257,5	32,3	281,0	9 723,4	34,6
2017(p)	381,3	12 439,9	32,6	281,9	9 861,3	35,0
2018(p)	382,3	12 509,3	32,7	282,2	9 929,0	35,2
Paradajz / Tomato						
2015	114,3	3 935,8	34,4	72,2	2 650,4	36,7
2016(p)	139,6	4 464,1	32,0	83,3	3 183,7	38,2
2017(p)	143,8	4 767,7	33,2	83,6	3 261,1	39,0
2018(p)	146,2	4 865,9	33,3	85,5	3 272,6	38,3
Paprika / Pepper						
2015	180,6	4 499,6	24,9	103,0	2 941,6	28,6
2016(p)	229,6	5 643,8	24,6	128,2	3 645,9	28,4
2017(p)	227,6	5 479,2	24,1	125,4	3 352,9	26,7
2018(p)	229,9	5 546,0	24,1	127,7	3 417,7	26,8
Luk crni / Onion						
2015	126,9	2 341,6	18,4	58,2	1 041,9	17,9
2016(p)	133,7	2 473,4	18,5	60,9	1 109,8	18,2
2017(p)	134,9	2 667,9	19,8	61,0	1 189,8	19,5
2018(p)	136,5	2 739,6	20,1	61,7	1 195,4	19,4
Krastavac / Cucumber						
2015	49,9	1 821,7	36,5	36,5	1 432,2	39,2
2016(p)	63,9	1 962,5	30,7	44,8	1 532,2	34,2
2017(p)	65,8	1 894,7	28,8	45,0	1 357,5	30,2
2018(p)	67,7	1 972,5	29,1	45,8	1 442,4	31,5
Lubenica / Watermelon						
2015	482,7	20 194,2	41,8	481,0	20 125,3	41,8
2016(p)	419,9	17 412,7	41,5	418,2	17 368,7	41,5
2017(p)	420,5	17 538,0	41,7	418,8	17 462,9	41,7
2018(p)	425,1	18 106,8	42,6	423,2	18 025,8	42,6
Dinja / Melon						
2015	53,8	1 368,9	25,4	51,8	1 321,6	25,5
2016(p)	58,2	1 744,8	30,0	55,7	1 681,6	30,2
2017(p)	60,1	1 724,6	28,7	57,5	1 642,3	28,6
2018(p)	65,3	1 817,2	27,8	62,7	1 734,3	27,7

**11 – 7. PROIZVODNJA VAŽNIJIH VRSTA VOĆA
I MASLINA**
**PRODUCTION OF SOME IMPORTANT
FRUITS AND OLIVES**

	Proizvodnja - ukupno ¹ , t <i>Production, total¹, t</i>	Od toga na plantažama <i>Of that on plantations</i>			Proizvodnja - ukupno ¹ , t <i>Production, total¹, t</i>	Od toga na plantažama <i>Of that on plantations</i>		
		Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Rodna površina, ha <i>Area under the fruit tree</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha, t</i>		Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Rodna površina, ha <i>Area under the fruit tree</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha, t</i>
Šljive / Plums					Jabuke / Apples			
2015	7 035,1	1 259,2	227,3	5,5	10 614,8	2 816,8	139,7	20,2
2016(p)	13 127,6	1 587,6	234,2	6,8	7 968,1	1 638,3	151,1	10,8
2017(p)	9 888,1	1 044,5	276,1	3,8	5 371,8	1 346,8	208,9	6,4
2018(p)	11 835,8	1 378,6	281,8	4,9	7 583,4	1 687,5	214,2	7,9
Mandarine / Mandarins					Kruške / Pears			
2015	3 040,2	2 574,7	143,4	18,0	2 648,9	365,5	35,0	10,4
2016(p)	4 485,0	3 449,5	153,8	22,4	2 612,7	431,6	43,6	9,9
2017(p)	2 753,8	2 347,2	158,2	14,8	2 063,1	389,1	43,9	8,9
2018(p)	3 645,4	3 092,9	165,4	18,7	2 298,0	400,2	44,8	8,9
Breskve / Peaches					Masline / Olives			
2015	1 585,0	1 491,9	92,5	16,1	554,1	244,3	88,9	2,7
2016(p)	884,6	797,2	76,9	10,4	766,5	412,0	117,5	3,5
2017(p)	1 279,7	1 235,7	61,0	20,3	758,6	417,1	141,7	2,9
2018(p)	1 291,6	1 241,3	61,4	20,2	521,3	279,1	142,1	2,0

¹⁾ Uključena je proizvodnja voća na okućnicama i ekstenzivnim voćnjacima

¹⁾ Production of fruit on gardens and extensive orchards are included

11 – 8. VINOGRADI I PROIZVODNJA GROŽĐA
VINEYARDS PRODUCTION OF GRAPES

	Proizvodnja - ukupno, t <i>Production - total, t</i>	Od toga na plantažama <i>Of that on plantations</i>				
		proizvodnja, t <i>production, t</i>	rodna površina, ha <i>productive area, ha</i>	broj rodnih čokota <i>number of grapevines of productive age</i>	prinos t/ha <i>yield t per ha</i>	prinos kg po čokotu <i>yield kg per vine</i>
2015	24 826,6	23 085,6	2 634,1	9 820 800	8,8	2,4
2016(p)	30 153,0	28 925,4	2 783,2	10 552 905	10,4	2,7
2017(p)	23 481,7	22 201,9	2 804,2	10 634 011	7,9	2,1
2018(p)	25 770,2	24 440,6	2 790,2	10 629 873	8,8	2,3

11 – 9. PROIZVODNJA SIJENA NA LIVADAMA
PRODUCTION OF HAY MEADOWS

	Površina, ha <i>Area, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po hektaru, t <i>Yield per ha, t</i>
2015	63 323,4	174 693,6	2,7
2016(p)	72 819,9	194 738,8	2,7
2017(p)	73 252,2	196 507,2	2,7
2018(p)	73 592,1	212 967,0	2,9

11 – 10. KONJI, GOVEDA, ŽIVINA I KOŠNICE
Stanje 1. decembar

HORSES, CATTLE, POULTRY AND BEEHIVES
As on 1 December

	Konji / Horses				Goveda / Cattle							Živina Poultry	Košnice Beehives		
	Ukupno Total	ždrebadi i omad Colts and yearlings	kobile i ždrebne omice Mares and In-foal yearling mares	pastuvi i kastrati Studhorses and geldings	Ukupno Total	Goveda do 1 god. starosti Cattle up to 1 year		goveda od 1 - 2 godine starosti Bovines 1-2 years old	Goveda starija od 2 godine Bovines over 2 years old						
						telad do 8 mjeseca Calves to 8 months old	junad od 8 do 12 mjeseci Young bulls/ heifers 8-12 months old		junice Heifers	krave Cows	bikovi i volovi Bulls And oxen				
UKUPNO / TOTAL															
2014	4 968	234	1 219	3 517	93 550	13 157	6 492	4 099	3 215	63 889	2 697	595 675	43 210		
2015	4 927	414	1 225	3 287	92 452	12 155	6 744	4 988	2 631	63 262	2 673	606 225	48 007		
2016(p)	3 947	146	896	2 905	89 269	9 842	5 861	7 049	3 550	60 040	2 927	835 705	67 703		
2017(p)	4 071	267	691	3 113	86 649	12 266	4 240	4 619	2 730	60 609	2 184	788 309	65 000		
2018(p)	4 005	208	840	2 957	83 264	10 989	3 816	4 009	2 316	59 859	2 275	666 339	67 908		
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS															
2014	3	-	2	1	2 699	879	1 558	53	23	182	4	168 434	190		
2015	1	-	1	-	2 845	1 184	1 390	69	15	183	4	207 974	-		
2016(p)	-	-	-	-	3 123	1 024	610	1 316	24	144	5	329 330	90		
2017(p)	1	-	-	1	3 001	1 127	429	1 023	32	369	21	350 227	70		
2018(p)	-	-	-	-	2 559	761	555	823	16	396	8	315 694	50		
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS															
2014	4 965	234	1 217	3 516	90 851	12 278	4 934	4 046	3 192	63 707	2 693	427 240	43 020		
2015	4 926	414	1 224	3 287	89 607	10 971	5 354	4 919	2 616	63 079	2 669	398 251	48 007		
2016(p)	3 947	146	896	2 905	86 146	8 818	5 251	5 733	3 526	59 897	2 922	506 375	67 613		
2017(p)	4 070	267	691	3 112	83 648	11 139	3 811	3 596	2 698	60 240	2 163	438 082	64 930		
2018(p)	4 005	208	840	2 957	80 705	10 228	3 261	3 186	2 300	59 463	2 267	350 645	67 858		

11 – 11. OVCE, KOZE I SVINJE
Stanje 1. Decembar

SHEEP, GOATS AND SHEEP
As on 1 December

	Ovce / Sheep				Koze / Goats		
	ukupno Total	jagnjad i šilježad do 1 godine <i>Lambs and yearlings up to 1 year old</i>	Ovce preko 1 godine starosti <i>Ewes over 1 year old</i>		ukupno Total	koze do 1 godine <i>Goats up to 1 year</i>	koze preko 1 godine <i>Goats over 1 year</i>
			ovce za priplod i mužu <i>Breeding ewes and dairy ewes</i>	ovnovi i jalove ovce <i>Rams and sterile ewes</i>			
UKUPNO / TOTAL							
2014	204 403	27 025	165 351	12 028	32 997	4 650	28 347
2015	194 636	28 518	155 543	10 575	29 678	4 454	25 224
2016(p)	191 992	29 087	151 697	11 208	31 458	5 920	25 538
2017(p)	189 008	23 566	157 284	8 158	29 595	5 644	21 388
2018(p)	187 021	25 105	153 426	8 490	29 040	5 307	23 733
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS							
2014	654	117	497	40	100	40	60
2015	472	38	430	4	4	2	2
2016(p)	2 373	709	1 491	173	23	-	23
2017(p)	1 980	260	1 583	137	3	-	3
2018(p)	2 184	387	1 751	46	460	167	293
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS							
2014	203 749	26 908	164 854	11 988	32 897	4 610	28 287
2015	194 164	28 480	155 113	10 571	29 674	4 452	25 222
2016(p)	189 619	28 378	150 206	11 035	31 435	5 920	25 515
2017(p)	187 028	23 306	155 701	8 021	29 592	5 644	21 385
2018(p)	184 837	24 718	151 675	8 444	28 580	5 140	23 440

/nastavak/

/continued/

	Svinje / Pigs							
	ukupno Total	prasad do 19 kg <i>Suckling pigs up to 19 kg</i>	Svinje od 20 – 49 kg <i>Pigs of 20-49 k</i>	Svinje za tov / Fattened pigs			Svinje za priplod od 50 kg i više <i>Pigs for breeding of 50 kg and more</i>	
				50 – 79 kg	80 – 109 kg	preko 110 kg <i>Over 110 kg</i>	krmače i suprasne nazimice <i>Sows and sows of the first farrow</i>	nerasti za priplod <i>Breeding boars</i>
UKUPNO / TOTAL								
2014	22 053	4 869	5 675	1 240	1 381	5 647	2 993	248
2015	24 951	6 276	6 303	1 256	1 099	7 195	2 699	123
2016(p)	55 841	11 356	5 068	1 924	9 841	23 877	3 448	327
2017(p)	25 043	7 480	5 470	1 066	2 268	6 226	2 450	83
2018(p)	23 651	5 892	5 323	1 086	2 217	7 033	2 013	87
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS								
2014	370	25	-	-	-	-	12	1
2015	43	-	30	-	-	-	11	2
2016(p)	211	141	11	16	15	5	20	3
2017(p)	51	10	8	9	14	0	8	2
2018(p)	234	92	23	40	24	5	45	5
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS								
2014	21 683	4 844	5 675	1 240	1 381	5 647	2 334	247
2015	24 908	6 276	6 273	1 256	1 099	7 195	2 688	121
2016(p)	55 630	11 215	5 057	1 908	9 826	23 872	3 428	324
2017(p)	24 992	7 470	5 462	1 057	2 254	6 226	2 442	81
2018(p)	23 417	5 800	5 300	1 046	2 193	7 028	1 968	82

11 – 12 PRODAJA I KLANJE STOKE

SOLD AND SLAUGHTER LIVESTOCK

	Goveda / Cattle			Ovce / Sheep			Svinje / Pigs		
	Prodaja Sold	Zaklano / Slaughtered		Prodaja Sold	Zaklano / Slaughtered		Prodaja Sold	Zaklano / Slaughtered	
		broj Number	težina – tona Weight, tons		broj Number	težina – tona Weight, tons		broj Number	težina – tona Weight, tons
UKUPNO¹⁾ / TOTAL¹⁾									
2014	38 820	21 301	3 834	177 584	20 586	824	18 778	43 690	2 793
2015	35 409	21 462	3 211	135 566	23 291	970	22 078	27 612	3 308
2016(p)	31 807	15 357	3 233	114 841	14 610	563	20 166	25 806	3 157
2017(p)	31 588	15 366	3 360	97 338	18 962	729	11 627	30 388	3 832
2018(p)	33 187	15 564	3 425	101 995	18 979	787	12 185	28 336	3 376
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS									
2014	90	2 915	525	1 229	150	4	179	-	-
2015	50	3 443	345	485	340	14	352	-	-
2016(p)	343	2 768	1 232	702	222	3	92	53	8
2017(p)	328	2 061	1 051	866	743	15	-	78	8
2018(p)	155	2 079	1 059	1 478	-	-	-	168	17
PRIVATNA GAZDINSTVA/ PRIVATE FARMS									
2014	38 730	18 386	3 309	176 355	20 436	818	18 599	43 690	2 793
2015	35 359	18 019	2 866	135 081	22 951	956	21 726	27 612	3 308
2016(p)	31 464	12 589	2 001	114 139	14 388	560	20 074	25 753	3 149
2017(p)	31 260	13 305	2 309	96 472	18 219	714	11 627	30 310	3 824
2018(p)	33 032	13 485	2 366	100 517	18 979	787	12 185	28 168	3 359

¹⁾Vidjeti metodološko objašnjenje na strani 101¹⁾ See the methodological note on page 101

11 – 13. ZAKLANA STOKA U KLANICAMA

LIVESTOCK SLAUGHTERED IN ABATTOIRS

	Goveda / Cattle				Svinje / Pigs		Ovce / Sheep		
	ukupno Total	telad Calves	junad Heifers	ostala goveda Other cattle	ukupno Total	prasad Piglets	ukupno Total	jagnjad Lambs	ovce i ovnovi Sheep and rams
BROJ GRLA¹⁾ / NUMBER OF HEADS¹⁾									
2014	23 526	10 926	8 119	4 481	9 655	3 778	39 622	39 516	106
2015	22 537	10 378	8 331	3 829	8 480	3 439	37 463	37 452	11
2016	20 162	8 205	7 401	4 556	4 088	3 790	31 550	30 592	958
2017	26 693	11 814	9 180	5 700	10 879	9 048	38 058	37 283	775
2018	30 376	13 842	11 865	4 669	17 049	13 346	46 405	45 253	1 152
PROSJEČNA BRUTO TEŽINA U KG²⁾ / AVERAGE GROSS-WEIGHT, KG²⁾									
2014	319,0	162,0	447,0	470,0	50,0	19,0	42,0	42,0	55,0
2015	352,9	169,6	511,1	485,2	53,6	19,0	46,0	46,0	54,5
2016	376,5	157,5	531,9	532,2	24,7	19,0	46,4	46,9	31,5
2017	357,8	151,1	506,5	546,5	32,6	21,0	41,4	41,5	37,4
2018	331,4	152,9	467,8	513,8	32,3	22,2	39,5	39,5	41,6
PROSJEČNA NETO TEŽINA U KG²⁾ / AVERAGE NET-WEIGHT, KG²⁾									
2014	167,0	85,0	240,0	232,0	40,0	16,0	21,0	21,0	27,0
2015	180,9	89,2	265,0	253,6	43,6	19,0	23,0	23,0	23,5
2016	190,0	81,3	273,3	260,7	22,0	19,0	23,2	23,4	15,1
2017	183,3	79,9	266,5	263,4	24,5	16,9	21,0	21,1	18,2
2018	168,6	81,1	239,3	248,6	23,1	17,0	20,0	20,0	20,4

¹⁾ Broj zaklana stoke u klanicama i privatnim mesarama.²⁾ Prosječne težine date za klanje u javnim klanicama.¹⁾ Livestock slaughtered in abattoirs and private butcheries²⁾ Average weights refer to the slaughtering in public abattoirs11 – 14. PROIZVODNJA MLJEKA,
VUNE, JAJA I MEDAPRODUCTION OF MILK, WOOL,
EGGS AND HONEY

	Mlijeko / Milk					Vuna / Wool		Jaja / Eggs		Med / Honey	
	ukupno Total (000 lit.)	kravljie Cow milk (000 lit.)	po kravi muzari Per milch cow (Lit.)	ovčije Ewe milk (000 lit.)	po ovci Per ewe (Lit.)	ukupno Total, (t)	po ovci Per sheep (kg)	ukupno (000 kom) Total/ (000 pcs)	po kokoški (kom.) Eggs, per hen (pcs)	ukupno Total, (t)	po košnici Per beehive (kg.)
UKUPNO / TOTAL											
2014	191 801	178 121	2 805	9 074	73	238	1,5	85 525	183	325	8
2015	183 086	170 701	2 710	8 284	82	331	2	101 016	206	489	10
2016(p)	180 550	168 037	2 803	8 223	86	276	1,9	120 195	182	627	9,2
2017(p)	181 498	169 351	2 784	8 253	84	252	2	118 214	187	390	6
2018(p)	181 506	168 233	2 792	9 284	94	204	1,8	128 142	225	688	10
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS											
2014	816	811	4 712	6	84	1	1,8	53 019	172	1	5
2015	837	802	4 383	35	100	1	2	36 945	240	-	-
2016(p)	731	660	4 585	66	49	3	1,8	26 367	112	1	6
2017(p)	563	529	3 306	35	27	1	1,5	44 675	174	1	11
2018(p)	748	621	3 269	44	38	-	-	45 453	285	1	9,3
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS											
2014	190 985	177 310	2 800	9 068	74	237	1,6	32 506	180	324	8
2015	182 244	169 899	2 713	8 249	82	330	2	64 071	191	489	10
2016(p)	179 819	167 377	2 799	8 157	87	273	1,9	93 828	221	626	9,2
2017(p)	180 935	168 822	2 782	8 218	85	251	2	73 539	196	389	6
2018(p)	180 758	167 612	2 791	9 240	95	204	1,8	82 689	163	687	10

**11 – 15. POLJOPRIVREDNA PREDUZEĆA
I ZAPOSLENI RADNICI**
**AGRICULTURAL ENTERPRISES
AND PERSONS EMPLOYED**

Broj poljoprivred. preduzeća Agricultural enterprises, number	Zaposleni radnici ¹⁾ Workers ¹⁾		Stručni radnici / Technical staff						
	ukupno Total	u poljoprivrednoj djelatnosti In agriculture	poljoprivredni stručnjaci Agricultural experts		veterinari Veterinarians		ekonomisti Economists		
			sa fakultetom i višom školom Higher and high education	sa poljoprivred. srednjom školom Secondary School of Agriculture	sa fakultetom Higher education	sa srednjom školom Secondary School	sa fakultetom i višom školom Higher and high education	sa srednjom ekonomskom školom Secondary School of Economics	
UKUPNO / TOTAL									
2014	31	986	512	66	124	2	3	94	100
2015	37	992	433	60	128	2	2	93	90
2016	36	954	401	47	103	2	-	96	76
2017	37	1 044	548	67	114	1	-	119	85
2018	38	1 053	476	71	108	3	-	127	81
POLJOPRIVREDNA PREDUZEĆA / AGRICULTURAL ENTERPRISES									
2014	18	919	466	53	107	2	2	90	93
2015	25	933	405	51	112	2	2	84	83
2016	26	902	379	43	101	2	-	91	75
2017	28	1 002	513	63	107	-	-	113	84
2018	30	987	435	64	98	2	-	119	79
ZEMLJORADNIČKE ZADRUGE / COLLECTIVE FARMS									
2014	13	67	46	13	17	-	1	4	7
2015	12	59	28	9	16	-	-	9	7
2016	10	52	22	4	2	-	-	5	1
2017	9	42	35	4	7	1	-	6	1
2018	8	66	41	7	10	1	-	8	2

¹⁾ Stanje 31. 12. 2018. god. je iz redovnog godišnjeg izvještaja, u koloni ukupno obuhvaćeni su još i radnici zaposleni na poslovnima uprave i nepoljoprivredne djelatnosti, a koji se obavljaju u okviru poljoprivrednih preduzeća

¹⁾ Status as on December 31, 2018 refer to data from regular annual survey. Data in the column Total include also the workers in administration and non-agricultural activities within agricultural enterprises

11 – 16. ZAPOSLENI RADNICI PO GRANAMA DJELATNOSTI
EMPLOYED PERSONS BY AGRICULTURAL BRANCHES

	Zaposleni radnici / Employed persons						Radni sati sezonskih i povremenih radnika u 000 <i>Man-hours of seasonal and ad-hoc workers, in thous.</i>
	u ratarstvu Growing of crops	u voćarstvu Growing of fruit	u vinogradarstvu Viticulture	u stočarstvu Livestock breeding	u preradi poljoprivrednih proizvoda Processing of agricultural products	u ostalim poljoprivrednim djelatnostima Other agricultural activities	
UKUPNO / TOTAL							
2014	32	14	194	37	144	91	747
2015	39	14	194	40	146	67	831
2016	14	9	212	33	133	63	894
2017	14	9	224	47	254	51	905
2018	17	10	201	54	189	56	868
POLJOPRIVREDNA PREDUZEĆA / AGRICULTURAL ENTERPRISES							
2014	11	14	194	29	141	77	680
2015	22	14	194	36	139	61	820
2016	3	9	212	28	127	58	891
2017	9	9	224	47	224	50	903
2018	10	10	201	49	160	50	866
ZEMLJORADNIČKE ZADRUGE / COLLECTIVE FARMS							
2014	21	-	-	8	3	14	67
2015	17	-	-	4	7	6	11
2016	11	-	-	5	6	5	3
2017	5	-	-	-	30	1	2
2018	7	-	-	5	29	6	2

11 – 17. POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE, GORIVA I MAZIVA I SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA, 2018.

CONSUMPTION OF ELECTRICITY, FUEL, LUBRICANT AND PLANT HEALTH PRODUCTS, in 2018

	El. energija (000 KW) <i>Electricity, thous. KW</i>	Goriva (tona) / Fuels, tons				Ulja, maziva ukupno, t <i>Oil, lubricant, total, tons</i>	Ukupna potrošnja sredstava za zaštitu bilja, t <i>Consumption of plant health products, t</i>				
		ukupno <i>Total</i>	nafta <i>Petroleum</i>	benzin <i>Petrol</i>	mazut <i>Mazout</i>		svega <i>All</i>	fungicidi <i>Fungicides</i>	herbicidi <i>Herbicides</i>	insekticidi <i>Insecticides</i>	ostalo <i>Other</i>
UKUPNO / TOTAL	12 853,5	1 052,7	762,2	11,6	278,9	10,0	101,0	82,3	10,3	8,3	0,1
Poljoprivredna preduzeća <i>Agricultural enterprises</i>	12 798,2	1 015,0	724,6	11,5	278,9	9,9	90,4	72,3	10,0	8,1	0,0
Zemljoradničke zadruge <i>Collective farms</i>	55,3	37,7	37,6	0,1	0,0	0,1	10,6	10,0	0,3	0,2	0,1

11 – 18. POLJOPRIVREDNE MAŠINE I ORUĐA
Stanje 31. 12. 2018.

AGRICULTURAL MACHINERY AND EQUIPMENT
As on 31 December 2018

	Traktori / Tractors								Kombajni <i>Combines</i>	Samohodne kosačice <i>Motor mowers</i>	Elektromotori i ostali motori <i>Electric motors and other</i>	Kamioni <i>Trucks</i>					
	ukupno <i>Total</i>	jednoosovinski <i>Single-axle</i>	Dvoosovinski traktori / Biaxial														
			ukupno <i>Total</i>	od / Of 26 KW	27-37 KW	38-66 KW	67-88 KW	preko Over 88 KW									
UKUPNO / TOTAL	125	4	96	2	17	60	14	3	10	1	16	0					
Poljoprivredna preduzeća <i>Agricultural enterprises</i>	109	4	84	0	11	58	12	3	8	0	16	0					
Zemljoradničke zadruge <i>Collective farms</i>	16	0	12	2	6	2	2	0	2	1	0	0					

/nastavak/

/continued/

	Rasipači mineralnog đubriva <i>Mineral fertilizer distributors</i>	Rasturači stajskog đubriva <i>Manure spreaders</i>	Sijačice za strna žita <i>Seeders for stubble cereals</i>	Sijačice za sjetu u redove <i>Precision spacing seeders</i>	Kultivatori za medured. obradu <i>Cultivators for interlinear tilage</i>	Kosilice <i>Mowers</i>	Vadilice krompira <i>Potato- diggers</i>	Linije mašina za krompir <i>Machinery for potato</i>	Prese skupljačice i rotobaleri <i>Pick-up balers and rotor balers</i>	Grabulje <i>Rakes</i>	Mašine za mužu broj muznih jedinica <i>Milking machines, number of units</i>	Prikolice <i>Trailers</i>	
UKUPNO / TOTAL	29	5	5	2	34	36	6	0	4	53	5	73	
Poljoprivredna preduzeća <i>Agricultural enterprises</i>	27	4	2	2	33	34	3	0	2	50	5	65	
Zemljoradničke zadruge <i>Collective farms</i>	2	1	3	0	1	2	3	0	2	3	0	8	

**11 – 19. VETERINARSKE ORGANIZACIJE
I RADNICI, 2018.**

**VETERINARY ORGANIZATIONS
AND WORKERS, 2018**

Veterinarski radnici / Veterinary workers								
Specijalisticko veterinarska laboratorija <i>Specialized Veterinary Laboratory</i>	Veterinarske ambulante <i>Veterinary dispensaries</i>	Specijalističke veterinarske ambulante <i>Veterinary pharmacies</i>	Veterinarske veledrogerije <i>Veterinary wholesale drugstores</i>	Centri za sakupljanje sjemena za V.O. <i>Unit for artificial insemination</i>	Centri za skladištenje i distribuciju sjemena <i>centers for the storage and distribution of seeds</i>	Doktori veterinarske medicine <i>Veterinarians</i>	Veterinarski tehničari <i>Technical staff</i>	Bolničari <i>Nursing staff</i>
1	48	-	6	1	-	85	128	-

Izvor: Uprava za bezbjednost hrane, veterinaru
i fitosanitarne poslove

Source: Directorate for Food Safety, Veterinary
and phytosanitary matters

**11 – 20. PRODAJA I OTKUP PROIZVODA POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA**

**SALE AND PURCHASE OF AGRICULTURAL
FORESTRY AND FISHERY PRODUCTS**

hilj. EUR

thous. EUR

	Prodaja i otkup Sale and Purchase			Prodaja Sale			
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	
UKUPNO	31 803	34 735	34 760	10 266	11 161	10 785	TOTAL
Žito	151	154	121	84	85	68	Cereals
Industrijsko bilje	681	556	944	386	332	429	Industrial crops
Stočno – krmno bilje	-	-	-	-	-	-	Fodder crops
Sjeme	-	-	-	-	-	-	Seeds
Povrće ¹⁾	5 831	6 316	6 840	47	6	3	Vegetables ¹⁾
Voće	2 812	4 156	3 512	274	668	481	Fruits
Grožđe	2 023	2 033	1 397	1 768	2 009	1 357	Grapes
Prerađevine voća i grožđa	138	145	220	138	144	219	Fruit and grapes preparations
Voćne i lozne sadnice	-	-	-	-	-	-	Fruits and grapevine nursery plants
Stoka	6 643	6 620	4 403	864	690	487	Livestock
Živilina i jaja	2 929	3 694	4 676	2 755	3 428	3 794	Poultry and eggs
Mlijeko	6 776	7 025	7 819	712	564	499	Milk
Mliječni proizvodi	1 604	1 748	1 811	1 589	1 471	1 794	Dairy products
Koža, vuna i perje	6	1	-	-	-	-	Hide, wool and feathers
Med i vosak	3	4	14	-	0	11	Honey and Wax
Drvo	-	-	-	-	-	-	Wood
Ostali proizvodi poljoprivrede i šumarstva	563	524	1 368	6	5	8	Other products of agriculture and forestry
Riba	1 643	1 759	1 635	1 643	1 759	1 635	Fish

¹⁾ Uključen i krompir i pasulj¹⁾ Potato and beans included

**11 – 21. PRODAJA I OTKUP PROIZVODA POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA, KOLIČINE¹⁾**

**SALE AND PURCHASE OF AGRICULTURAL, FORESTRY
AND FISHERY PRODUCTS, QUANTITIES¹⁾**

	Prodaja i otkup Sale and Purchase			Prodaja Sale			
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	
Duvan (suvi list), t	89	32	39	-	-	-	Tobacco, (dry leaves), t
Krompir mercantilni, t	2 614	1 836	2 587	47	7	5	Potato, mercantile, t
Breskve, t	726	1 758	679	419	1 201	603	Peach, t
Grožđe, t	2 784	2 324	1 644	2 461	2 297	1 584	Grapes, t
Vino, hilj.lit	8	7	10	8	7	10	Wine, thous. lit
Ostala junad za klanje, t	1 209	1 233	539	69	58	72	Other heifers for slaughtering, t
Ostala telad za klanje, t	590	560	426	148	103	55	Other calves for slaughtering, t
Ostala jagnjad, t	698	593	507	7	6	2	Other lambs, t
Jaja (konzumna), hilj.kom.	39 795	46 120	59 543	36 451	43 264	48 297	Eggs, thous. pcs.
Svježe mlijeko, hilj.litara	20 962	21 714	23 537	1 543	1 216	1 072	Fresh milk, thous. lit
Pastrmka, t	207	294	246	207	294	246	Trout, t

¹⁾ Po izabranim proizvodima¹⁾ By selected products

11 – 22. ULOV MORSKE RIBE PO VRSTAMA, t¹⁾CATCH OF SALTWATER FISH BY SPECIES, tons¹⁾

	2017	2018	TOTAL
UKUPNO	932	1 147	Pelagic fish
Plava riba	659	787	Sardine European anchovy Mackerel Chub mackerel Atlantic horse mackerel Tuna Bullet tuna Atlantic bonito Round sardinella Swordfish Greater amberjack Other Pelagic fish
Sardela	273	304	
Inčun	158	188	
Skuša	4	5	
Lokarda (plavica)	45	57	
Širun (Šnjur)	61	63	
Tuna	73	95	
Trup, trupač	10	20	
Palamida	10	15	
Velika srđela	7	15	
Sabljarka	5	2	
Gof	4	6	
Ostala plava riba	9	17	
Bijela riba	185	240	Demersal fish
Oslič	36	47	European hake Red mullet Common dentex Flathead grey mullet Bogue Gilthead seabream Saddled seabream Blackbelied angler Grey gurnard Spotted flounder Common sole European seabass Common pandora Red porgy European conger eel John dory Red scorpionfish
Barbun, trilja	36	42	
Zubatac	8	11	
Cipal	7	12	
Bukva	20	35	
Orada	14	13	
Ukljata	11	11	
Grđoba	15	16	
Kokot	8	14	
Pataraća	3	2	
List	2	2	
Brancin	-	1	
Arbun	6	12	
Pagar	2	1	
Ugor, gruj	4	5	
San Pjer, kovač	5	5	
Škrpina	3	8	
Ostala bijela riba	5	3	
Ostala riba	20	27	Other fish
Pešikan (pas)	5	4	Smooth-hound Small-spotted catshark
Morska mačka	2	2	Mediterranean starry ray
Raža	9	10	Common eagle ray
Golub	3	1	Other fish
Ostale vrste ribe	1	10	
Glavonošci	33	43	Cephalopods
Lignja	9	11	European squid
Sipa	8	11	Common cuttlefish
Hobotnica	9	12	Common octopus
Muzgavac	3	3	Horned octopus
Totanj	4	6	Broadtail shortfin squid
Rakovi	35	50	Crayfish
Jastog	-	-	Common spiny lobster
Kozica	33	47	Deep-water rose shrimp
Škamp	1	1	Caramote prawn
Plavi rak	1	2	Blue crab

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje na str. 101¹⁾ See the methodological note on page 101

11 – 23. ULOV SLATKOVODNE RIBE PO VRSTAMA, t

CATCH OF FRESH WATER FISH BY SPECIES, tons

	2015 ¹⁾	2016	2017	2018	TOTAL
UKUPNO	557	646	737	783	Trout²⁾
Pastrmka ²⁾	516	606	697	735	Carp
Šaran	-	-	-	-	Mixed fish
Miješana riba	-	-	-	-	Pike
Štuka	-	-	-	-	Eel
Jegulja	1	-	40 ³⁾	48 ³⁾	Bleak
Ukljeva	-	-	-	-	Other fish
Ostale ribe	40	40	-	-	

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje na str. 101¹⁾ See the methodological note on page 101²⁾ Uključena uzgojna pastrmka²⁾ Included raised trout³⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja³⁾ Source: Ministry of Agriculture and Rural Development

11 – 24. UZGOJ RIBE I ŠKOLJAKA U AKVAKULTURI

BREEDING FISH AND MOLLUSCS IN AQUACULTURE

	2015	2016	2017	2018	
Orada	45	59	62	45	<i>Gilthead seabream</i>
Brancin	76	79	54	78	<i>European seabass</i>
Dagnja	195 ²⁾	179	197	228	<i>Mediterranean mussel</i>
Kamenica ¹⁾	-	13	17	17	<i>European flat oyster¹⁾</i>
Kalifornijska pastrmka	503	599	692	729	<i>Rainbow trout</i>

¹⁾ Podaci dostupni od 2016. godine¹⁾ Data available from 2016²⁾ Uključena uzgojna i prirodna dagnja²⁾ Included natural and breeding mussel11 – 25. RADNICI U RIBARSTVU I BRODOVI
I ČAMCI, 2018¹⁾.WORKERS IN FISHING INDUSTRY,
SHIPS AND BOATS, in 2018¹⁾

	Radnici u morskom ribarstvu ²⁾		Radnici u slatkovodnom ribarstvu		Ribolovni plovni objekti / Fishing vessels				Čamci u slatkovodnom ribarstvu	
	<i>Employed in sea fishing²⁾</i>		<i>Employed in freshwater fishing</i>		<i>Brodovi u morskom ribarstvu²⁾ / Sea fishing boats²⁾</i>		<i>Čamci u morskom ribarstvu²⁾ / Sea fishing boats²⁾</i>		<i>Freshwater fishing boats</i>	
	Nosioci dozvole / <i>Holders of fishing permits</i>	Angažovana posada na plovilu / <i>Engaged crew on board</i>	stalni / <i>Full time</i>	povremeni / <i>Ad-hoc</i>	broj / <i>Number</i>	bruto tona / <i>Gross tonnes</i>	motomi / <i>Motor-boat</i>	bruto tona/ <i>Gross tonnes</i>	motomi / <i>Motor-boat</i>	bez motora / <i>Rowboat</i>
UKUPNO TOTAL	175	570	47	15	20	630,9	160	343,4	8	66
Preduzeća i zadruge <i>Enterprises and coll. farms</i>	49	-	-	-	-	421.96	41	106,2	-	-
Individualni ribari <i>Individual fishers</i>	126	570	-	-	9	208,9	119	237,2	-	-

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje na str. 101¹⁾ See the methodological note on page 101²⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja²⁾ Source: Ministry of Agriculture and Rural Development